

Truchlíme za Jaroslava Šabatu

* 2. 11. 1927 † 14. 6. 2012

Se smutkem a účastí jsme se doslechli o smrti našeho přítele Jaroslava Šabaty. Demokratické společnosti zemí bývalé sovětské mocenské sféry, my všichni jsme ztratili průkopníka demokracie, lidských práv a mezinárodní solidarity.

Vzpomínáme na něj nejprve jako na představitele „pražského jara“, jehož násilné ztroskotání znamenalo pro Jaroslava Šabatu konec nadějí na reformovatelnost socialismu. S Chartou 77 se jako její mnohaletý mluvčí zasadil za demokracii a lidská práva a patřil k průkopníkům demokratické opozice proti reálnému socialismu. V neposlední řadě pro nás ztělesňoval spolu s „Chartou 77“ vzor demokratické opozice pro celou střední a východní Evropu.

Jaroslav Šabata patřil k těm, kteří nemysleli pouze na situaci ve vlastní zemi. Pracoval na vytváření hranice překračující spolupráce mezi opozičníky ostatních zemí východního bloku. Mezi československou a východoněmeckou opozicí patřil – přes masivní překážky tajné služby obou zemí – k jednomu z nejdůležitějších kontaktů. Podílel se na mezinárodních prohlášeních demokratické opozice jako svolání k 30. výročí maďarské revoluce nebo „Pražské výzvě“ k mezinárodnímu mírovému hnutí v roce 1985. Právě v ní bylo jednou ze socialistických zemí poprvé veřejně označeno německé znovusjednocení za klíč k ukončení studené války.

Jaroslav Šabata zůstal i po demokratické revoluci roku 1989 věrný svým cílům. Jako ministr české vlády v letech 1990 až 1992 inicioval Helsinské občanské shromáždění, mezinárodní organizaci helsinských skupin států KBSE, opírající se o ideu ještě z dob illegality. Toto seskupení sehrálo důležitou roli při vzájemném propojování občanských společností během prvních let demokratického vývoje bývalých socialistických států.

My všichni, ať už jsme jej osobně znali nebo ne, jsme se od Jaroslava Šabaty hodně naučili. Budeme jej postrádat.

Členy rodiny i naše přátele v Česku ujišťujeme o naší hluboké soustrasti!

Reinhard Weißhuhn, Thomas Auerbach, Jutta Begenau, Stephan Bickhardt, Marianne Birthler, Heidi Bohley, Martin Böttger, Christian Dietrich, Frank Ebert, Renate Ellmenreich, Siegmund Faust, Bernd Florath, Joachim Goertz, Peter Grimm, Gerold Hildebrand, Ralf Hirsch, Martin Klähn, Michael Kleim, Freya Klier, Ilko-Sascha Kowalczyk, Thomas Krüger, Doris Liebermann, Heiko Lietz, Markus Meckel, Petra Morawe, Maria Nooke, Gerd Poppe, Lutz Rathenow, Eva Reich, Jens Reich, Rüdiger Rosenthal, Udo Scheer, Andreas Schönfelder, Wolfgang Schuller, Tom Sello, Wolfgang Templin, Wolfram Tschiche, Birgit Voigt, Siegfried Zoels